

• İTHALAT

- ÖĞR. GÖR. ORHAN ŞENSES
- o.senses@trabzon.edu.tr

İthalatta İş Akışı

- Dış ticarete ve lojistik iş süreçlerinde ithalat, ihracat kadar önemli bir faaliyettir. Dış ticarete yönelen işletmeler için ihracat kadar, ithalata ilişkin işlemlerin de sorunsuz bir şekilde tamamlanması önem taşımaktadır.

- Ülkemiz açısından önemli bir gerçek; dış ticaret göstergeleri arasında ithalatın, ihracata göre olan değer ve oransal büyüklük itibarı ile olan fazlalığıdır. Ayrıca, özellikle ihracata konu ürünün girdileri de ağırlıkla ithal edilmektedir

I. AŞAMA: İTHALAT ÖNCESİ HAZIRLIK SÜRECİ

- „ İthalat süreci, bazı yönlerden ihracata benzerken, **uygulama yönü ile tam tersi işlemler olarak görülmelidir.**
- İthalat süreci ana başlıklar altında verilecek olursa:

- 1. ithalat ile ilgili Ön Araştırmanın Tamamlanması:
- *İthalatın ihracata göre belki de en önemli farklılığı,*
gümrük girişi sırasında **alınan vergiler** ile **dış ticaret politikası önlemlerinin** ve **koruma tedbirlerinin** olmasıdır.
- O nedenle ithalatçının ithalat öncesinde ilk araştırması, ithal konusu olan ürünü gümrük tarife cetvelindeki tanımına ve ithalatın yapılacağı ülkeye göre değerlendirmek olmalıdır.

- İthal konusu ürünün ithalatta yasaklanan mallar içerisinde yer alıp almadığının kontrolü,
- gümrük vergisi oranlarının incelenmesi,
- ürüne ilişkin hazırlanması gereken özellikli belgelerin olup olmadığına bakılması,
- vb. konular önemli görülmelidir

- **2. Dış Alım Potansiyelinin Değerlendirilmesi:**

İşletmenin dış satımda olduğu gibi alımda da **kendi potansiyelinin farkına varması** ve yeterlilik değerlendirmesini yapması gereklidir

- **3.ithal Konusu Ürün Seçimi ve Gerekli Hazırlıklar:**

İthal konusu ürünün seçimi ve ürüne ulaşma yollarının araştırılması sürecidir. Burada öncelikle ithali yasak, izne tabi ve ithali belirli kurum ve kuruluşlara bırakılmış ürün listelerinin ve mevzuattaki son halinin gözden geçirilmesi ve doğru ürüne ulaşılması gereklidir.

- 4. Pazar Araştırması ve İhracatçıların Bulunması:
- İthalatçılar, ithal tercihleri olan ürüne ilişkin olarak potansiyel ihracatçıların uluslararası alanda araştırmasını yaparken, o ürün ile tanınmışlığı olan ülkeleri öncelikle değerlendirmeleri ve buradaki ihracatçılarla bağlantıya geçmeleri zaman kazandırabilecektir.

- Bu araştırma için de sanal ortamdan, ulusal/ uluslararası fuarlara katılımlardan, aracı firmalardan, İhracatçı Birlikleri, Ticaret ve Sanayi Odalarının veri tabanlarından ve bu kurumların yönlendirmelerinden ve diğer işletmelerin deneyim ve tecrübelerinden yararlanmak mümkün olabilmektedir.

5.İhracatçı ile Anlaşma Şartlarının Açıklığa Kavuşturulması

- İthalatçı işletme, ithalat ile ilgili işlemlerin yürütülmesinde faaliyet türüne göre **ithalatın yapılma nedenini dikkate alarak**, işletme içindeki ilgili birimlerin (tedarik, üretim, satış, pazarlama vb) görüşlerinden yararlanarak, **ithal etmek istediği ürüne ilişkin taleplerini ihracatçıya aktarır.**

- Bu noktada taraflar arasında yapılacak sözleşme öncesinde;
- ithal edilen malın teknik ayrıntıları,
- fiyat ve miktarı,
- istenen kalite ve standartlara uygunluğu, ambalaj ve koruma şekli,
- teslim şekli ve yeri,
- ödeme şekli,
- satış sonrası garantiler,
- anlaşmazlıklar halinde çözüm şekli, detayları ve varsa bazı özel istekler üzerinde tartışılıp karara varılmaktadır.

- **6. Yazılı Dış Alım Sözleşmesinin Hazırlanması ve Taraflarca İmzalanması:**
- İhracatta iş akışında olduğu gibi, taraflar ticari ilişkisinin ana esasları ve detayları konusunda anlaşma sağladıktan sonra, bütün bu şartların yerine getirilmesinde hukuki zorlayıcılığı sağlamak üzere bir yazılı sözleşme hazırlayıp, bunun kabulü için imzalarlar.

- İhracatta anlatıldığı gibi bazen proforma fatura da, içeriğinde yer alan şartların ithalatçı tarafından kabul ve teyidi ile sözleşme hüviyeti taşıyabilmektedir. Ancak, ayrıntılı bir sözleşme metninin sorunlar ile karşılaşılması halinde hukuki yaptırımının üstünlüğü dikkate alınarak, bu konuda dikkatli olunması ve karşılaşılabilecek risklerin başlangıçta en aza indirilmesi önemli görülmelidir.

II. AŞAMA: FİİLÎ İTHALAT SÜRECİ

- 1. •Profesyonel Destek Arama:
- İthalata yönelmek isteyen işletmeler de, dış ticaret ve yasal düzenlemeler hakkında bilgilenmek amacı ile danışmanlık kuruluşlarından destek alabilmektedirler.
- Ayrıca; ithalat işlemlerinin yürütülmesi sırasında , ilgili kurum ve kuruluşlardan gümrükleme, sigortalama, depolama vb. işlerin takibinin yapılması için, lojistik hizmet sunan uzman firmalarla görüşülerek destek alınması (DKK) ile ana işe odaklanma mümkün olabilmektedir.

- **2. Aracı Banka İle Görüşme:**
- Dış alım sözleşmesinde üzerinde uzlaşılan ödeme şekli (peşin, mal mukabili, vesaik mukabili, akreditifli ödeme vb) dikkate alınarak, ithalatçının bankası ile görüşme yapması ve **özellikle akreditifli ödeme** şeklinde önemli olan banka kefaletini sağlamak üzere gerekli teminatların verilmesine ilişkin işlemlerin tamamlanması sürecidir

- 3. İthalatla İlgili Belgelerin ve Malların Gelmesi:
- Ödeme şekli de belirleyici olmak üzere, sözleşme esaslarına uygun olarak üretim ve ihracat işlemleri tamamlanan **ithal konusu ürünün, gümrük giriş işlemlerinin yapılabilmesi ve teslim alınabilmesi için gerekli belgelerin ithalatçıya ulaştırılması sürecidir.**
- Belgelerin gelmesi, ihraç malının yola çıkmış olduğunu göstermektedir.
- Sy.25

- 3. İthalatla İlgili Belgelerin ve Malların Gelmesi:
- Bu süreçten sonra taşıyıcı firmanın, ihracatçı ile ithalatçının anlaştığı teslim noktasına malı getirmesi aşaması gelmektedir. Mallar gümrük sınırına gelmesine rağmen, belgeler ithalatçının eline geçmemişse, bu belgeleri alarak gümrük idaresine teslim edilinceye kadar mallar gümrük antreposunda bekletilir.
- Sy.25

- 4. Gümrük Giriş İşlemlerinin Tamamlanması:
- Gümrüğe gelmiş ithal konusu eşyanın gümrüğe sunulmasından önce bir “Özet Beyan” verilmesi gerekmektedir. Özet Beyan, Tır Karnesi ve Aktarma Beyannamesi ile gümrüklemenin yapılacağı Gümrük İdaresine bilgi vermeye yönelik bir belgedir. Özet Beyan tamamlandığında; karayolu ile gelen eşyanın 20 günde, denizyolu ile gelen eşyanın da en fazla 45 gün içerisinde gümrükleme süreci tamamlanmak durumundadır. (cma 2 kont. Devlet malı)

- 5. Malın Teslim Alınması:
 - Malın gümrük giriş işlemlerinin tamamlanmasından sonra ithalatçının malın mülkiyetini üzerine almasıdır.
- 6. İthalatla İlgili Kambiyo Yükümlülüğünün Yerine Getirilmesi:
 - İthalat işlemi, mal bedelinin ihracatçıya ödenmesi / gönderilmesine ilişkin kambiyo yükümlülüğünün yerine getirilmesi ile sona ermiş olmaktadır.